

Aan
de gemeenteraad

Datum 1 juli 2025
Zaaknummer 2025-0064482
Betreft Invoeren nul-emissiezone stadslogistiek binnenstad
Dordrecht per 1-7-2026

Vergadering van
Portefeuillehouder: Rik van der Linden
Begrotingsprogramma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht
Kernteam/Opgave: Ruimtelijke Strategie en Beleid - Volkshuisvesting, Ruimtelijke
Ordering en Mobiliteit
Auteur: Stefanie Moerland
E-mail: se.moerland@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Stefanie Moerland
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

de ingangsdatum van de nul-emissiezone op 1 juli 2026 te stellen;
de landelijk afgesproken overgangsregelingen, vrijstellingen en ontheffingen over te nemen.

Deadline

De doelstelling voor het nemen van het besluit door de raad is 1-7-2025.

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Niveau	Bevoegdheden
Het Rijk	Kaderstellende wet- en regelgeving, overgangsregels, landelijke ontheffingen
Gemeenteraad	Beleidskader, locatiekeuze, maatschappelijk draagvlak, financiële kaders
College van B&W	Verkeersbesluit, uitvoering, communicatie, lokaal ontheffingsbeleid

Wat is het doel?

De gemeente Dordrecht wil bijdragen aan een gezondere en duurzamere leefomgeving. We streven naar een vermindering van het aantal vervoersbewegingen in de binnenstad, om zo de aantrekkelijkheid en leefbaarheid van het gebied te behouden en te versterken. Het verbeteren van de luchtkwaliteit en het verminderen van de uitstoot van schadelijke stoffen, zoals fijnstof en stikstofoxiden, is van groot belang voor de volksgezondheid.

De invoering van de nul-emissiezone draagt hier expliciet aan bij door niet alleen te sturen op schoner vervoer, maar ook op een reductie van het aantal vervoersbewegingen. In diverse sectoren, zoals de horeca, worden al stappen gezet richting gebundelde leveringen en efficiëntere bevoorrading, wat nu al leidt tot minder ritten in de binnenstad. Daarnaast maken veel horecaleveranciers al gebruik van elektrische voertuigen, waarmee zij bijdragen aan een gezondere en duurzamere binnenstad.

Met dit voorstel wordt invulling gegeven aan het raadsbesluit (Routekaart Zero Emissie Stadslogistiek, oktober 2021 besluitnummer 2021-0063066) waarin is besloten om een Zero-Emissiezone voor Stadslogistiek in te voeren binnen het gebied begrensd door Spuihaven, Kalkhaven, Oude Maas en Riedijkshaven.

Wat zijn per beslispunt de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Beslispunt 1: Ingangsdatum ZE-zone: 1 juli 2026

Toelichting: Oorspronkelijk was de invoering van de nul-emissiezone gepland per 1 januari 2026 (zie zaaknummer 2024-0035886, Uitbreiden van de zero-emissiezone in de binnenstad - Raadsinformatiebrief). Voorgesteld wordt om deze datum te verschuiven naar 1 juli 2026.

Deze aanpassing is gebaseerd op de volgende overwegingen:

- Afstemming met andere gebiedsontwikkelingen, met name rond de Spuiboulevard, maakt het mogelijk om de benodigde camera-infrastructuur gezamenlijk en kostenefficiënt te realiseren binnen het bestaande contract.
- Technische uitvoering vergt meer voorbereidingstijd; met name de aansluiting van camerapalen (Stedin) en afronding van de effectstudie vragen een realistischere planning.
- Verbeterde communicatie en voorbereiding richting ondernemers en inwoners wordt mogelijk, inclusief het oplossen van knelpunten zoals buitenlandse kentekenherkenning.

Deze verschuiving voorkomt tijdsdruk, bevordert integrale uitvoering en draagt bij aan heldere communicatie met doelgroepen. Om deze redenen achten wij het wenselijk de ingangsdatum te verplaatsen naar 1 juli 2026.

Beslispunt 2: De landelijk afgesproken overgangsregelingen, vrijstellingen en ontheffingen over te nemen.

Toelichting: Er is een overgangsregeling van toepassing.

- Bestelbussen verplicht emissievrij vanaf 1 januari 2028.
- Vrachtwagens verplicht emissievrij vanaf 1 januari 2030.

Vrijstellingen:

- Roelstoeltoegankelijke voertuigen.
- Voertuigen van 40 jaar of ouder (oldtimers).
- Voertuigen aangepast voor een handicap.
- Voertuigen van hulpdiensten.
- Bepaalde vrachtauto's.
- Bijzondere voertuigen.
- Kampeerauto's welke als M1 voertuig staan geregistreerd.

Ontheffingen:

- voor particuliere voertuigen (bedrijfsauto, camper of vrachtauto);
- dagontheffingen;
- voor aangepast voertuig door handicap;
- lange levertijden vervangend voertuig;
- bijzondere vrachtwagen;
- plug-in hybride vrachtwagen;
- bestelauto of vrachtwagen dat niet uitstootvrij te krijgen is;

- om bedrijfseconomische omstandigheden;
- via hardheidsclausule/afwijkingsbevoegdheid.

Verdere informatie over de ontheffingen en de voorwaarden zijn toegelicht op de website van de RDW.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

1. Kantekening/Risico: Ondernemers maken zich zorgen over de economische haalbaarheid voor hun bedrijf van de eisen binnen de nul-emissiezone.

Toelichting: Veel binnenstadondernemers, vooral uit de horeca en detailhandel, ervaren financiële belemmeringen bij de overstap naar emissievrij vervoer. Deze zorgen zijn mede het gevolg van de economische nasleep van de coronacrisis, waardoor investeringen in bijvoorbeeld elektrische bestelbussen moeilijk haalbaar zijn. De gemeente Dordrecht erkent deze zorgen en neemt gerichte maatregelen om ondernemers te ondersteunen.

Maatregel: Geleidelijke invoering, maatwerk, ontheffingen.

Beheersmaatregelen:

Ontheffing bij bedrijfseconomische problemen

- Ontheffing bij dreigend faillissement.
- Hardheidsclausule voor situaties waarin het beleid tot onevenredige gevolgen leidt.

Stimuleren van schone logistieke alternatieven

- Ondersteuning van de DrechtHUB (regionale overslag met LEV's).
- Gebruik van fietskoeriers voor duurzame bevoorrading en pakketdiensten.

Aandacht voor marktkooplieden

- Rekening houden met belangen via het landelijke UAZ-pakket.
- Lokale toepassing van de hardheidsclausule waar nodig.

2. Kantekening/Risico: Beschikbaarheid van uitstootvrije alternatieven voor een voertuig is een zorg

Toelichting: Ondernemers, waaronder marktstandplaatshouders, maken zich zorgen over de praktische haalbaarheid van uitstootvrije voertuigen.

Beheersmaatregelen:

Landelijke ontheffing bij ontbreken geschikt alternatief

- Ontheffing via het Centraal Loket als geen passend emissievrij voertuig beschikbaar is.
- Bij hoge kosten: gebruik van hardheidsclausule of ontheffing wegens dreigend faillissement.

Rijbewijs C niet vereist bij overschrijding 3.500 kg door accugewicht

- Gedoogbeleid tot 1 juli 2025 voorkomt verplicht rijbewijs C bij accugewicht-overschrijding.
- Permanente regeling in voorbereiding via landelijke AMvB (Algemene Maatregel van Bestuur).

3. Kantekening/ Risico: Er is twijfel over de tijdige beschikbaarheid van voldoende laadpalen en netcapaciteit

Toelichting: Ondernemers uiten zorgen over de beschikbaarheid van voldoende laadpalen en de benodigde netcapaciteit bij de invoering van de nul-emissiezone. Met name de tijdigheid en geschiktheid van laadinfrastructuur voor bestel- en vrachtverkeer roept vragen op. De gemeente onderkent deze zorgen, maar verwacht dat er voldoende oplaadmogelijkheden zullen zijn.

Beheersmaatregelen:

Stimuleren van laden op eigen terrein

- Gemeente stuurt ondernemers actief richting opladen op eigen locatie (bij bedrijf of woning).
- Dit is vaak goedkoper en efficiënter voor ondernemers.

Strategisch en op aanvraag geplaatste openbare laadpunten

- Laadpalen worden geplaatst door marktpartijen, op strategische plekken én op verzoek.
- Voor bestelverkeer zijn deze punten voornamelijk bedoeld als aanvulling (bijladen).

Afstemming via aangepaste laadvisie

- In de geactualiseerde laadvisie wordt nadrukkelijk rekening gehouden met bestelvoertuigen die thuis laden.

Specifieke oplossing voor elektrische vrachtwagens

- Deze laden via zwaardere infrastructuur:
 - op eigen bedrijfslocaties;
 - bij snellaadlocaties langs snelwegen.

4. Kantekening/ Risico: Vrees voor toename trillingen

Toelichting: Er bestaat bezorgdheid dat elektrische vrachtwagens zwaarder zijn door accupakketten en daardoor mogelijk meer trillinghinder veroorzaken voor kwetsbare gebouwen in de historische binnenstad. De gemeente erkent deze zorg, maar acht het risico op korte termijn beperkt.

Beheersmaatregelen:

Behouden van bestaande gewichts- en lengtebeperkingen

- Deze beperkingen blijven gelden binnen de ZE-zone, zoals nu al het geval is.

Onderzoek naar handhaving op zware voertuigen

- De gemeente onderzoekt hoe handhaving hierop ook in de toekomst effectief blijft, in samenwerking met andere steden.

Gefaseerde invoering en monitoring

- Verwachting is dat eerst lichte elektrische voertuigen worden ingezet.
- Zwaar elektrisch transport blijft voorlopig beperkt (incidenteel, alleen met ontheffing).

Monitoring en intergemeentelijk overleg

- Trillingsimpact wordt actief gemonitord.
- Er vindt overleg plaats met andere gemeenten over best practices en aanpak.

5. Kantekening/ Risico: Zorg om bereikbaarheid door bouw- en techniekbedrijven, evenementen en particulieren

Toelichting: Er zijn zorgen dat de invoering van de ZE-zone de toegang tot de binnenstad belemmert voor bouw- en techniekbedrijven, evenementorganisatoren en particulieren. De gemeente erkent deze zorg, maar wijst op een breed scala aan landelijke en gemeentelijke ontheffingen waarmee maatwerk mogelijk blijft.

Beheersmaatregelen:

Landelijk afgestemde ontheffingen via het Centraal Loket

- Ontheffingen voor bedrijven en voertuigen zonder emissievrij alternatief.
- Inclusief dagontheffingen, ook met terugwerkende kracht aan te vragen (bijv. voor bouwprojecten).

Gemeentelijke ontheffingen door Dordrecht zelf te verlenen

- Flexibel inzetbaar voor specifieke lokale situaties of doelgroepen.

Specifieke ontheffingen voor particulieren

- Vrijstelling aangepaste voertuigen bij handicap: geldig tot 1 januari 2030 in alle ZE-zones.
- Campers met emissieklasse 4 of lager: ontheffing tot 1 januari 2028.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

De nul-emissiezone is voorbereid op basis van bestaande beleidskaders, waaronder de Routekaart ZES en het politiek akkoord 2022–2026. Sinds 2020 is samengewerkt met externe partijen en

ondernemers. Zij zijn betrokken via adviesgesprekken, pilots met elektrische voertuigen en gerichte voorlichting. De voortgang is vastgelegd in de raadsinformatiebrief van juni 2024.

Ondersteuning ondernemers

Lokale ondernemers worden actief begeleid via gratis adviesgesprekken, proefritten met ZE-voertuigen en voorlichting middels een logistiek makelaar. Deze aanpak draagt bij aan draagvlak én toekomstbestendig ondernemerschap. In totaal hebben 98 bedrijven een fysiek adviesgesprek gehad (uitgebreid advies op locatie incl een adviesrapport). Daarnaast hebben er 75 bedrijven telefonisch advies gekregen.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[Routekaart Zero Emissie Stadslogistiek](#) - raadsvoorstel

[Slijpen aan een diamant - Toekomstbeeld Binnenstad Dordrecht](#) - raadsvoorstel

[Routekaart Klimaatneutraal Dordrecht 2040](#) - raadsvoorstel

[Mobiliteitsplan Dordrecht 2040](#) - raadsvoorstel

Hoe wordt dit betaald?

De invoering van de nul-emissiezone wordt grotendeels bekostigd uit de klimaatmiddelen beschikbaar gesteld vanuit het Rijk. Dit dekt onder meer de communicatiecampagne, handavingsinrichting en monitoring.

De totale kosten worden geraamd op € 250.000,- tot € 500.000,-. Voor de uitvoering is naar verwachting jaarlijks 1 fte nodig. Deze kosten kunnen tot en met 2027 worden opgevangen binnen de beschikbare klimaatmiddelen.

Structurele kosten (zoals handhaving en onderhoud) worden deels gedekt uit ontheffingsinkomsten. Verdere financiële onderbouwing is opgenomen in de bijlage.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

De uitvoering van de nul-emissiezone zal in fasen verlopen, zodat ondernemers en bewoners voldoende tijd hebben om zich aan te passen.

De planning beschrijft de stappen die we nog moeten nemen en de keuzes die we nog moeten maken om tot daadwerkelijke fysieke invoering te komen:

Planning	Wat
Q1 – Q3 2025	Voorbereiding implementatie (aanbesteding indien nodig, leges, software)
Q2-3 2025	Effectstudie
Q3 2025	Besluit raad invoering ZE zone binnenstad Dordrecht
Q3/4 2025	Ontwerp verkeersbesluit en flankerend beleid (zoals concept ontheffingenbeleid en handavingsbeleid)
Q4 2025	Inspraakperiode
Q1 2026	Definitief verkeersbesluit en flankerend beleid
Q1/2 2026	Uitvoeren fysieke maatregelen
1 juli 2026	Effectuering Nul-emissiezone Stadslogistiek Dordrecht met gewenningsperiode van 6 maanden

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 1 juli 2025 inzake Invoeren nul-emissiezone stadslogistiek binnenstad Dordrecht per 1-7-2026;

gelet op artikel 160, lid 1 onder b van de Gemeentewet; artikel 191, lid 1 van de Gemeentewet; gelet op het Besluit en Regeling toegang milieuzone 2020, de Uitvoeringsagenda zero-emissiezones stadslogistiek (UAZ) en de Omgevingswet;

b e s l u i t :

de ingangsdatum van de nul-emissiezone op 1 juli 2026 te stellen;

de landelijk afgesproken overgangsregelingen, vrijstellingen en ontheffingen over te nemen.

Aldus besloten in de vergadering van